Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Panel Llofnodwyr Cyfamod y Lluoedd Arfog

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Llun, 14 Medi 2020 am 2.00 pm

Yn bresennol: W G Lewis (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Sefydliadau â Chynrychiolwyr

Alyx Baharie	CGGA
Stephen Boswell	Cymdeithas y Milwyr, Morwyr, Awyrenwyr a'u Teuluoedd
Seamus Brennan	Y Lleng Brydeinig Frenhinol
Jackie Davies	Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg
Louise Fleet	Arglwydd Raglaw ei Mawrhydi
Grace Halfpenny	Swyddog Cyswllt Rhanbarthol Cyfamod y Lluoedd Arfog
Natalie McCombe	The Poppy Factory
Charis Moon	Action on Hearing Loss
Finola Pickwell	Hafal
Alyson Pugh	Cyngor Abertawe
Adrian Rabey	Bwrdd Hyfforddiant Prydeinig
Tom Sloan	Rygbi'r Gweilch
Timothy Williams	Y Llynges Frenhinol
Victoria Williams	Cyn-filwyr GIG Cymru

Swyddogion

Gareth Borsden	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
David Price-Deer	Rheolwr Digwyddiadau Arbennig
Spencer Martin	Cydlynydd Comisiynu'r Trydydd Sector a Chronfeydd Ymddiriedolaeth

Ymddiheuriadau am absenoldeb
Rob Denman, Thomas Hall, Taha Idris, David Trotman a Sian Woodland

---

76 Derbyn datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Dim.

77 Cofnodion.

Penderfynwyd cytuno bod cofnodion y Panel a gynhaliwyd ar 27 Ionawr 2020 yn gofnod cywir.

78 Diweddariad Covid 19 Cyngor Abertawe.

Amlinellodd David Price Deer fod Sioe Awyr 2020 a'r holl ddigwyddiadau eraill a gynlluniwyd wedi'u canslo oherwydd y pandemig.

Dywedodd fod y Cyngor yn aros am gyngor gan Lywodraeth Cymru ynghylch a allai unrhyw ddigwyddiadau Dydd y Cofio gael eu cynnal eleni; byddai trafodaeth yn cael ei chynnal â'r Lleng Brydeinig Frenhinol os rhoddir caniatâd, byddai math a maint unrhyw ddigwyddiadau'n amlwg yn dibynnu ar ffigurau'r gyfradd heintio ac os oedd unrhyw gyfyngiadau lleol neu genedlaethol mewn grym ar y pryd.

Amlinellodd y Cadeirydd fod cyfnod y cyfyngiadau symud wedi bod yn un anodd iawn i'r holl grwpiau a sefydliadau sy'n ymwneud â'r Panel a diolchodd iddynt am eu hymdrechion a'u cymorth wrth helpu cyn-filwyr yn ystod y cyfnod hwn.

Amlinellodd, oherwydd y cyfyngiadau symud a'r rheolau cadw pellter cymdeithasol dilynol, mai un digwyddiad yn unig yr oedd wedi gallu mynd iddo ers mis Mawrth. Er hynny, roedd wedi ffilmio ychydig o fideos byr ar gyfer gwefan y cyngor i gyd-fynd â Diwrnod Buddugoliaeth yn Ewrop a Diwrnod y Lluoedd Arfog.

Amlinellodd Alyson Pugh, Aelod y Cabinet dros Gymunedau Gwell, fod y Lluoedd Arfog bellach yn dod o dan ymbarél ei phortffolio a'i bod yn dod i'w chyfarfod cyntaf a'i bod yn awyddus i gysylltu ag Aelodau'r Panel a'u cynorthwyo lle bynnag y bo modd.

79 Diweddariadau gan Y Weinyddiaeth Amddiffyn.

Cyfeiriodd Capten Chris Evans at gronfeydd y fyddin leol a oedd wedi'u defnyddio yn ystod y cyfnod cloi i gynorthwyo'r GIG.

Amlinellodd ei fod, fel yr adroddwyd eisoes, yn aros am arweiniad ynghylch unrhyw ddigwyddiadau posibl ar gyfer Dydd y Cofio. Dywedodd fod y cynlluniau presennol yn nodi na fyddai gorymdeithau'n cael eu cynnal eleni yn anffodus.

Nododd nad oedd unrhyw recriwtio wedi digwydd yn ystod y cyfyngiadau symud ond bod hyfforddiant ar-lein rhithwir wedi dychwelyd yn ôl i hyfforddiant wyneb yn wyneb yn ddiweddar ar ôl i fesurau cyfyngiadau symud gael eu llacio.

Dywedodd Is-gomander Tim Williams mai hwn oedd ei gyfarfod cyntaf ers cymryd lle Ruth Fleming yn yr haf.

Amlinellodd hefyd gyfraniad milwyr wrth gefn y llynges wrth gynorthwyo'r GIG a hefyd bod hyfforddiant wedi symud ar-lein yn ystod y cyfyngiadau symud ond ei fod wedi ailgychwyn ar ffurf wyneb ym mis Medi yn Nhŷ John Chard. Dywedodd fod y niferoedd a ddaeth wedi bod yn dda iawn a'r gobaith yw y byddent yn cynyddu pan fyddai'r prifysgolion yn dychwelyd yn y man. Amlinellodd y cyswllt rhagorol sydd ganddynt â'r prifysgolion yn Abertawe.

80 Prosiect Cyfamod y Lluoedd Arfog Rhanbarthol.

Adroddodd Grace Halfpenny fod problemau digartrefedd wedi dod yn fater o bwys ac yn destun pryder yn ystod y cyfyngiadau symud.

Cyfeiriodd at ganllawiau Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd yn ystod y cyfyngiadau symud ac amlinellodd ei bod wedi rhannu cymaint o wybodaeth/erthyglau/cyngor â phosibl yn ystod y cyfnod, a drosglwyddwyd gan Aelodau'r panel i'w cysylltiadau, a oedd i'w groesawu fel enghraifft wych o gymorth rhwydwaith ar draws y rhanbarth.

Amlinellodd fod rhan o araith y frenhines yn cynnwys ac yn cyfeirio at gyn-filwyr gan roi mwy o gydnabyddiaeth iddynt, ac roedd hyn i'w groesawu'n fawr ond y gobaith yw y caiff rhagor o fanylion a gwybodaeth am sut y byddai hyn yn datblygu yn y dyfodol yn cael eu rhoi dros y misoedd nesaf. Fodd bynnag, nodwyd y dylid bod yn ofalus wrth wrando ar unrhyw gyhoeddiadau a wnaed gan Lywodraeth y DU neu'r Weinyddiaeth Amddiffyn ynglŷn â'r ddeddfwriaeth hon, gan fod yr holl faterion dan sylw wedi'u datganoli i Lywodraeth Cymru. Felly, bydd deddfwriaeth benodol sy'n berthnasol i ni yma yng Nghymru maes o law.

Amlinellodd y penodwyd swyddog newydd i gefnogi plant personél y gwasanaeth mewn ysgolion yn ddiweddar a bydd yn gyfrifol am yr ardal sy'n cynnwys Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Gorllewin Cymru.

Dywedodd ei bod wedi cyflwyno’i hadroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru ac y byddai'n ei ddosbarthu i aelodau'r panel ar ôl y cyfarfod.

Cyfeiriodd hefyd at daflen wybodaeth y byddai awdurdodau lleol yng Nghyngorau Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot yn ei dosbarthu'n fuan i bob aelwyd sy'n ymwneud â gwybodaeth am COVID-19.

81 Cynllun Grant Cyfamod y Lluoedd Arfog.

Cyhoeddodd Finola Pickwell fod dau lwybr arall ar gyfer cyfleoedd ariannu drwy lwybrau cadarnhaol wedi'u cyhoeddi yn yr haf i gynorthwyo cynlluniau menter iechyd meddwl.

Dywedodd fod 10 o'r 23 prosiect cychwynnol a gyflwynwyd wedi symud ymlaen drwy'r rownd gyntaf o geisiadau am gyllid a byddai'n gweithio gyda'r cyrff amrywiol i'w cynorthwyo.

Dywedodd fod 3 phrosiect lleol wedi bod yn llwyddiannus mewn rowndiau blaenorol, sef y rheini gyda Dinas Abertawe, Rygbi'r Gweilch a *65 Degrees North.*

Mae gan gyfle arall am arian ar gyfer cynlluniau sy'n gysylltiedig â mynd i'r afael ag unigrwydd ddyddiad cau ym mis Rhagfyr.

Roedd rhagor o arian hefyd ar gael ar gyfer cynlluniau sydd â'r nod o fynd i'r afael â hunanladdiad a chamddefnyddio sylweddau ac amlinellodd ei bod yn hapus i roi unrhyw gymorth a chyngor i unrhyw sefydliadau a chanddynt syniadau posibl ar gyfer prosiectau.

82 Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe - Fforwm y Lluoedd Arfog.

Amlinellodd Jackie Davies mai dyma oedd ei chyfle cyntaf i ddod i gyfarfod y panel a diolchodd i'r Cadeirydd am y cyfle i ddod a chyfrannu.

Dywedodd nad oedd llawer o'r materion a godwyd gan y panel hwn yn flaenorol wedi'u datrys eto yn anffodus o ganlyniad i bandemig COVID-19 a'i effaith enfawr ar y gwasanaeth iechyd yn gyffredinol, ond rhoddodd y diweddaraf i'r panel am yr eitemau canlynol.

Amlinellodd fod y bwrdd iechyd yn bwriadu mabwysiadu cynllun peilot a ddatblygwyd gan fwrdd iechyd Aneurin Bevan a fu'n llwyddiannus wrth ymwneud â phlant y lluoedd arfog a oedd yn profi problemau iechyd meddwl.
Dywedodd fod cefnogaeth y Groes Goch i bobl sy'n gadael yr ysbyty wedi'i hadfer a bod y cynllun yn bwriadu cael ei ehangu.

Roedd hyrwyddwr y lluoedd arfog sy'n gweithio mewn wardiau yn gobeithio cael ei ddatblygu ymhellach wrth i gyfyngiadau COVID-19 lacio.

Dywedodd fod cyfarfodydd Fforwm Iechyd y Lluoedd Arfog yn amlwg wedi'u gohirio yn ystod COVID-19 ond eu bod wedi ailymgynnull ym mis Awst, ac roedd y cyfarfod wedi mynd yn dda iawn. Amlinellodd y Cadeirydd ei bod wedi mynd i'r cyfarfod hwn ac adleisiodd a chefnogodd y sylwadau am y cyfarfod.

Roedd yr ysbytai maes a ddatblygwyd gyda'r awdurdodau lleol wedi bod yn enghraifft wych o gydweithio a diolchodd i'r nifer mawr o gyn-filwyr a gyflogir yn y gwasanaeth iechyd am eu cymorth a'u harbenigedd wrth ddatblygu'r cyfleusterau hyn.

Amlinellodd fod y gwasanaeth ar gyfer trychedigion wedi parhau gyda llai o staff yn ystod y pandemig a bod y presenoldeb bellach wedi cyrraedd oddeutu 70% yn dilyn ailagor yr adeilad ym mis Mehefin.

Dyfarnwyd arian ychwanegol yn ddiweddar i'r gwasanaeth trychedigion, felly dylai hyn helpu i ddatblygu'r gwasanaeth ymhellach yn y dyfodol.

Cyfeiriodd at y gwasanaethau parhaus sydd ar gael i gyn-filwyr â phroblemau iechyd meddwl a manylodd ar y niferoedd a oedd yn mynd iddynt.

Dywedodd y byddai'n dosbarthu diweddariad ysgrifenedig yn dilyn y cyfarfod.

83 Diweddariad gan Aelodau'r Panel.

Amlinellodd y Cadeirydd y diweddariadau ysgrifenedig a gyflwynwyd yn unol â'r gweithdrefnau newydd ar gyfer cyfarfodydd a chyfeiriodd atynt a diolchodd i'r sefydliadau hynny am wneud hynny a werthfawrogir yn fawr. Gofynnodd a allai rhagor o gyrff gyflwyno'u hadroddiadau ysgrifenedig ar gyfer cyfarfodydd 'ar-lein' y dyfodol gan y bydd yn fuddiol wrth gynnal y cyfarfodydd 'ar-lein'.

Cafwyd cyflwyniadau ysgrifenedig a ddosbarthwyd gyda phapurau'r agenda gan Help for Heroes, Blesma, Cyngor ar Bopeth, The Poppy Factory, Woody's Lodge a Bwrdd Iechyd Bae Abertawe Cyn-filwyr GIG Cymru.

Rhoddwyd diweddariadau pellach hefyd i gefnogi'r adroddiadau ysgrifenedig yn y cyfarfod gan Woody's Lodge, The Poppy Factory a GIG Cyn-filwyr Cymru a rhoddwyd diweddariadau llafar yn y cyfarfod gan Rygbi'r Gweilch ac Action on Hearing Loss.

Daeth y cyfarfod I ben am 2.55 pm

Cadeirydd